

Motion till riksdagen 2006/07:K298

av **Hans Wallmark (m)**

Fri församlingstillhörighet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fri församlingstillhörighet inom Svenska kyrkan och därmed behovet av nödvändiga lagändringar.

Motivering

Svenska kyrkan är landets i särklass största religiösa samfund. Det handlar om en viktig institution både i fråga om medlemsantal men också i hur tänkande och struktur format vår gemensamma historia och många av våra delade traditioner.

Den statskyrkoordning som tidigare gällt i Sverige har upphört. Det är bra. I lag är dock statens förhållanden med och till Svenska kyrkan reglerade. Utöver storlek och historisk påverkan ger detta en särställning.

En fråga som under lång tid diskuterats i Svenska kyrkan är möjligheten för medlem att anslutas till annan församling än den man tillhör genom boendertens geografiska koppling. I dag är det omöjligt att som medlem i Svenska kyrkan tillhöra exempelvis den församling i vars kyrka man döpts, konfirmerats eller där ens föräldrar vigts om man inte råkar bo på den aktuella orten.

Trots att Svenska kyrkan i medlemsstyrka samlar många i Sverige är det betydligt mer blygsamt med själva kyrksamheten. För många är det naturligt att vara med för att på så sätt stödja något som uppfattas som behjärtansvärt genom exempelvis socialt och ideellt arbete eller genom förvaltandet av kulturskatter.

Med en friare församlingstillhörighet skapas möjlighet för den enskilde att kunna vara med i en församling till vilken man känner en starkare känslomässig koppling än till kyrkan på den ort där man nu kanske bor efter en eller flera flyttningar. Emotionellt kan finnas en stark dragning till kyrka och församlingsverksamhet där man exempelvis fötts och vuxit upp, där den egna

Fel! Okänt namn på

släkten kommer ifrån och där anförvantes gravar finns kvar. Det kan också handla om att man inom Svenska kyrkan önskar söka en gudstjänstgemenskap som kan saknas på den egna orten och som man därför helt naturligt önskar stödja med den egna medlemsavgiften. I synen på exempelvis kvinnliga präster eller andra ställningstaganden kan det finnas åsikter som intagits av den egna församlingens präster eller förtroendevalda vilka man inte delar och då kan utträde ur kyrkan vara ett alternativ för den som inte har möjlighet att i stället byta församling.

Vad som borde vara en fråga för Svenska kyrkan är det dessvärre inte. För några år sedan gav Kyrkostyrelsen ett utredningsuppdrag om just församlingstillhörighet. Resultatet har nu lagts fram i Rörlig församlingstillhörighet – modeller och konsekvenser (SKU 2004:1). I denna utredning resoneras kring ett antal möjliga modeller för en fullständigt fri till en friare församlingstillhörighet. Detta frågeområde har debatterats vid ett flertal Kyrkomöten (Svenska kyrkans högsta beslutande organ, demokratiskt tillsatt genom att ledamöterna utsetts i direkta val).

I utredningen SKU 2004:1 noteras:

Det står klart att det inte är möjligt att enbart genom ändringar i kyrkoordningen införa denna modell. Det krävs ändringar i föreskrifterna i lagen om Svenska kyrkan om tillhörighet till den församling där man är bosatt. Detta väcker frågor kring den särskilda ställning lagen om Svenska kyrkan har som en grundläggande del av beslutet om ändrade relationer mellan staten och Svenska kyrkan.

En moment 22-liknande situation har i praktiken uppstått. Många i riksdagen tror att frågan om församlingstillhörighet är ett ärende att exklusivt avgöras av Svenska kyrkan och dess medlemmar medan alla försök att nå beslut om friare församlingstillhörighet vid Kyrkomötet besvaras med att det hela avgörs av Sveriges riksdag.

Av den anledningen borde lagstiftningen ändras på sådant sätt att Svenska kyrkan själv kan avgöra huruvida dagens ordning om en strikt geografisk koppling ifråga om församlingstillhörighet ska bibehållas eller om en friare ordning ska införas.

Stockholm den 30 oktober 2006

Hans Wallmark (m)